

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.806/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 22 maart 2004 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juni 2003 betreffende de toepassing van de extra heffing in de sector melk en zuivelproducten", heeft op 25 maart 2004 het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid

- dat het besluit van de Vlaamse regering van 13 juni 2003 betreffende de toepassing van de extra heffing in de sector melk en zuivelproducten gewijzigd werd bij het besluit van de Vlaamse regering van ... 3 oktober 2003 en dat deze wijzigingen in werking zijn getreden op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, zijnde 10 oktober 2003; dat deze wijzigingen een grondige hervorming van de melkquotaoverdrachten in Vlaanderen betekenen vanaf het tijdvak 2004-2005;
- dat zoals gevraagd in de Commissie Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme in het Vlaams Parlement van 27 november 2003, in overleg met de sector, mogelijke ongerijmdheden in de nieuwe wetgeving en mogelijke constructies tegen de geest van de wetgeving werden geïnventariseerd en aanleiding hebben gegeven tot dit voorstel tot wijziging van de bestaande wetgeving;
- dat voor de inventarisatie van de problemen er reeds op 11 december 2003 een eerste overleg plaatsvond met de landbouworganisaties; dat vervolgens nog drie maal een overleg plaatsvond om de ongerijmdheden en mogelijke constructies te wegen en te bespreken, namelijk op 9 en 27 januari en op 5 februari 2004;
- dat de wijzigingen aan de bestaande wetgeving die voortvloeien uit dit overleg ten laatste in werking moeten treden aan het begin van het tijdvak 2004-2005, zijnde 1 april 2004;".

*

* *

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

*

* *

.../...

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

3. Bij verordening (EG) nr. 3950/92 van de Raad van 28 december 1992 tot instelling van een extra heffing in de sector melk en zuivelproducten werd aan de producenten van koemelk die - binnen een tijdvak van twaalf maanden - melk of melkequivalenten boven een bepaalde hoeveelheid geleverd of aan de consument verkocht hadden, een extra heffing opgelegd.

Ter uitvoering van die verordening heeft de Vlaamse regering het besluit van 13 juni 2003 betreffende de toepassing van de extra heffing in de sector melk en zuivelproducten vastgesteld.

Verordening (EG) nr. 1788/2003 van de Raad van 29 september 2003 tot vaststelling van een heffing in de sector melk en zuivelproducten vervangt met ingang van 1 april 2004 de voornoemde verordening (EG) nr. 3950/92.

Zoals in de nota aan de Vlaamse regering wordt uiteengezet, beoogt het voor advies voorgelegde ontwerp het voornoemde besluit van 13 juni 2003 bij te sturen wat "mogelijke ongerijmdheden en constructies tegen de geest van de wetgeving betreft", het aan te passen aan de voornoemde verordening (EG) nr. 1788/2003, en het op enkele punten te verduidelijken en te vereenvoudigen.

4. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten. Op grond van die bepaling kan de Koning immers alle maatregelen nemen voor onder meer de uitvoering van de gemeenschappelijke ordeningen der markten, tot stand gebracht op grond van de artikelen 42 en 43 (thans de artikelen 36 en 37) van het EG-Verdrag.

VORMVEREISTEN

5. Luidens artikel 6, § 3bis, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dient er tussen de betrokken gewestregeringen en de federale

.../...

overheid overleg te worden gepleegd over "de maatregelen die een weerslag hebben op het landbouwbeleid".

De door het voornoemde artikel 6, § 3bis, 5°, opgelegde overlegverplichting geldt voor de ontworpen maatregelen.

De nadere regelen in verband met het bedoelde overleg zijn vastgesteld in de artikelen 6 en volgende van het Protocol van 5 november 2003 tot regeling van de onderscheiden vormen van medewerking tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen. Luidens artikel 6 van dat protocol heeft het overleg dat wordt opgelegd door o.m. het voornoemde artikel 6, § 3bis, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in beginsel plaats, naargelang van het geval, binnen het Overlegcomité of binnen elke bevoegde interministeriële conferentie, in de zin van artikel 31bis van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

In casu is het voorliggende ontwerp op 15 maart 2004 besproken in de permanente werkgroep van de Interministeriële Conferentie Landbouw. Het blijkt echter dat de interministeriële conferentie zelf het dossier niet onderzocht heeft, maar dat de notulen van de permanente werkgroep door de interministeriële conferentie via schriftelijke procedure zullen worden goedgekeurd ¹.

Het voorliggende advies wordt bijgevolg gegeven onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat die goedkeuring wordt verkregen.

¹In de stukken gevoegd bij de adviesaanvraag wordt in dit verband het volgende gesteld: "Op vraag van Minister Tavernier, heeft de ICLB van 19 maart 2004 beslist het uittreksel van het verslag van de Permanente Werkgroep van de ICLB van 15 maart 2004, handelend over hogervermeld voorontwerp, via de spoedprocedure te laten goedkeuren. Overeenkomstig artikel 11 van het huishoudelijk reglement van de ICLB zal dit uittreksel als goedgekeurd beschouwd worden, indien er geen enkele opmerking geformuleerd wordt in een periode van 5 werkdagen na kennisgeving."

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

6. Op grond van artikel 6, § 1, V, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, zijn de gewesten sinds 1 januari 2002 bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, onverminderd een aantal federale bevoegdheden die te dezen niet terzake dienend zijn.

De toepassing van de voornoemde verordeningen (EEG) nr. 3950/92 en (EG) nr. 1788/2003 behoort voortaan derhalve tot de bevoegdheid van de gewesten. In beginsel is het Vlaamse Gewest dan ook bevoegd om de maatregelen, die noodzakelijk zijn voor de toepassing van die verordeningen, te nemen.

Er moet evenwel rekening gehouden worden met de territoriale grenzen van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Het gewest kan geen regelingen treffen waarvan de toepassing het eigen grondgebied te buiten gaat. Dit betekent dat de ontworpen bepalingen zich moeten lenen voor een toepassing binnen het Vlaamse Gewest, en de toepassing ervan ook beperkt moet zijn tot dat gewest. Bepalingen die een gewestgrensoverschrijdend effect hebben, kunnen daarentegen niet het voorwerp uitmaken van een besluit van de Vlaamse regering.

7. In artikel 1, 10°, van het voornoemde besluit van de Vlaamse regering van 13 juni 2003, omschrijft het begrip "melkproductie-eenheid" als volgt:

"10° de melkproductie-eenheid: het geheel van de functioneel samenhangende middelen, door de producent uitgebaat voor de productie van melk. Die middelen omvatten, voor exclusief gebruik van de producent, de melkveestal, de voor de melkproductie gebruikte gronden, de melkplaats met inbegrip van de melkinstallatie, de melkkoeien, de voedervoorraden en de melkkoeltank of de melkkruiken. Het adres van de melkinstallaties, van waaruit gedurende de maand maart 2002 de leveringen of de rechtstreekse verkopen gebeurden, of bij gebrek daaraan, de laatste leveringen of rechtstreekse verkopen van het tijdvak 2001-2002, die door het bestuur geboekt werden, bepaalt het adres van de melkproductie-eenheid, dat gelegen moet zijn in het Vlaamse Gewest;"

Artikel 1, 6°, van het ontwerp beoogt in voornoemde definitie van de woorden "dat gelegen moet zijn in het Vlaamse Gewest" te schrappen.

.../...

Volgens de toelichting verschaft door de gemachtigde ambtenaar worden de bedoelde woorden geschrapt op aandringen van de Europese Commissie. Deze zou immers van mening zijn dat de producent vrij moet zijn om de referentiehoeveelheid, die hem door de lidstaat is toegekend, vrij te produceren over het ganse grondgebied van die lidstaat.

Zoals de Raad van State heeft opgemerkt in zijn advies over het ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse regering van 13 juni 2003 (advies 35.430/3 van 8 mei 2003), kan een besluit van de Vlaamse regering alleen bepalingen bevatten die uitsluitend binnen het Vlaamse Gewest worden toegepast. Bepalingen die een gewestgrensoverschrijdend effect hebben en die in afspraak met de andere gewesten moeten worden vastgesteld, dienen het voorwerp te zijn van een samenwerkingsakkoord, gesloten met toepassing van artikel 92*bis* van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, B. SEUTIN,	staatsraden,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. VANDER ELSTRAETEN, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

W. DEROOVER